Integraal Veiligheidsplan 2027-2030

Samen voor een veilig Peelland

Voorwoord

In elke gemeente moeten inwoners veilig en leefbaar kunnen wonen, werken en recreëren. Hier werken we elke dag samen aan: inwoners, ondernemers, gemeente, politie, Openbaar Ministerie en maatschappelijke partners. Binnen Peelland doen we dit zoveel mogelijk samen, vanwege de verbondenheid door ons gezamenlijke basisteam van politie en overtuiging dat we samen verder komen.

De verbondenheid binnen het basisteam Peelland heeft geleid tot een intensieve samenwerking op het gebied van veiligheid tussen de zes Peelgemeenten. Deze samenwerking leidt tot het delen van expertise en efficiëntie in de aanpak. Daarmee wordt voorkomen dat problemen zich geografisch kunnen verplaatsen binnen de regio en is meer sprake van bewustzijn en een probleemgerichte aanpak.

De samenwerking levert in veel gevallen een meerwaarde op en dit wordt ook behouden. Door het toenemende aantal taken op het gebied van veiligheid die lokaal worden belegd, neemt de werkdruk toe. Door samen te werken, kunnen we krachten bundelen en gezamenlijk meer thema's goed oppakken. Daarnaast zijn we op deze manier bij diverse overleggen in de regio goed vertegenwoordigd en wordt het geluid vanuit de Peel beter gehoord. Ook vanuit de centrumgemeentefunctie die gemeente Helmond vervult zijn de zes gemeenten verbonden en kan zorg zo ook beter aan veiligheid gekoppeld worden. Samenwerken loont: de komende jaren zetten we deze samenwerking voort en gaan we samen voor een veilig Peelland.

We zijn er trots op dat we deze beleidsperiode werken met één gezamenlijke IVP van waaruit we samen werken aan veiligheid. Ieder vanuit zijn eigen taak en verantwoordelijkheid, met ruimte voor lokale invulling en altijd met oog voor elkaar.

Driehoek basisteam Peelland,

Burgemeester gemeente Helmond (voorzitter)
mr. S.C.C.M. Potters

Burgemeester gemeente Someren
D. Blok

Burgemeester gemeente Asten
A.A.H.C.M. van Extel – van Katwijk

Gebiedsofficier parket Oost-Brabant
mr. M.J.P. Beurskens

Burgemeester gemeente Deurne
G.T. Buter

Teamchef basisteam Peelland eenheid Oost-Brabant
E. Nagtegaal

Burgemeester gemeente Gemert-Bakel
ing. M.S. van Veen

Teamchef basisteam Peelland eenheid Oost-Brabant
M.A.A. van de Ven

Burgemeester gemeente Laarbeek
L.A.G.P. van der Aa

Inhoud

1. Inleiding 6

2. Strategie 9

2.1 Strategische uitgangspunten 9

2.2 Betrokken partijen 10

2.3 Bovenlokale ontwikkelingen 11

3. Focus 2027-2030 13

3.1 Ondermijnende criminaliteit 14

3.1.1 Waarom dit thema? 14

3.1.2 Wat willen we bereiken? 14

3.1.3 Hoe pakken we dit aan? 15

3.2 Veilige woon- en leefomgeving 18

3.2.1 Waarom dit thema? 18

3.2.2 Wat willen we bereiken? 20

3.2.3 Hoe pakken we dit aan? 20

3.3 Online veiligheid 22

3.3.1 Waarom dit thema? 22

3.3.2 Wat willen we bereiken? 22

3.3.3 Hoe pakken we dit aan? 23

3.4 Zorg en veiligheidsagenda 25

4. Coördinatie, werkwijze en verantwoording 27

4.1 Coördinatie 27

4.2 Werkwijze 28

4.3 Verantwoording en begroting 29

Bijlage I Veiligheidsbeeld Peelland 30

Bronvermelding 35

1. Inleiding

In artikel 38b van de Politiewet is opgenomen dat de gemeenteraad ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vaststelt die de gemeente op het gebied van de veiligheid nastreeft door de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door politie. Dit gebeurt door vaststelling van het Integraal Veiligheidsplan (IVP). In de praktijk wordt dit plan breed aangevlogen. Veiligheid is immers al lang niet meer alleen een thema dat alleen in handen is van de burgemeester, politie en officier van justitie. De verbondenheid met een breed scala aan maatschappelijke thema's en ontwikkelingen vraagt een integrale benadering.

De gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren vormen samen het basisteam Peelland op basis waarvan de politie op lokaal niveau is georganiseerd. Hoe beter de samenwerking tussen gemeenten, Openbaar Ministerie en politie op het niveau van het basisteam, hoe efficiënter richting gegeven kan worden aan de beschikbare capaciteit, samenwerking en veiligheidsaanpak. Samenwerken loont: dit is terug te zien in een efficiënte en afgestemde inzet van politie, inzet van het Peelland Interventie Team (PIT) en de thema's waarop samengewerkt wordt vanuit het huidige Peelland Veiligheidsplan. Daarbij is er, door onder andere inzet van de wijkagent en gemeentelijke organisatie, ruimte om plaatselijke initiatieven te ontplooien afhankelijk van lokale actualiteit en behoefte, mits de capaciteit die hiervoor benodigd is beperkt blijft. De kunst is door slimme samenwerking capaciteit zo efficiënt mogelijk in te zetten en daarmee het meeste voor inwoners te kunnen betekenen.

De komende jaren vragen grote ontwikkelingen onze onverminderde aandacht. Op het gebied van veiligheid, maar zeker ook op het gebied van zorg en het werken aan een stevige sociale basis. Het integraal veiligheidsbeleid van de verschillende gemeenten laat een grote overlap in doelen en activiteiten zien. Veiligheid willen we immers allemaal, aan veiligheid werken we samen en ten aanzien van veiligheid zijn we aan elkaar verbonden via het basisteam en centrumgemeente Helmond. We willen vasthouden aan wat we gezamenlijk hebben bereikt en neergezet in Peelland en dit versterken. Daarom werken we deze beleidsperiode, 2027-2030, met één gezamenlijk integraal veiligheidsbeleid.

In elke gemeente moeten inwoners veilig en leefbaar kunnen wonen, werken en recreëren. Hieraan werken we elke dag samen: inwoners, ondernemers, gemeente, politie, Openbaar Ministerie en maatschappelijke partners. Dit IVP 2027-2030 biedt houvast in onze gezamenlijke aanpak en zorgt voor een concrete focus waarmee we gezamenlijk de komende jaren aan de slag gaan.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 schetsen we onze strategie. Daarbij komen onze strategische uitgangspunten, de partners met wie we samenwerken en de relatie van dit IVP met de politie-eenheid Oost-Brabant terug. In hoofdstuk 3 gaan we in op onze focus op de drie prioriteiten: ondermijnende criminaliteit, veilige woon- en leefomgeving en online veiligheid. We lichten toe waarom deze thema's belangrijk zijn, wat we willen bereiken en wat de hoofdlijn van onze aanpak wordt. Ook lichten we de zorg- en veiligheidsagenda toe die hieruit volgt. We sluiten af met hoofdstuk 4 waarin de coördinatie, werkwijze en verantwoording van het beleid worden toegelicht.
In de bijlage is het veiligheidsbeeld opgenomen dat we voor Peelland hebben opgesteld en waarmee we tot dit beleid zijn gekomen.

‘Een gezamenlijke koers voor een veilige toekomst’

2. Strategie

Het veiligheidsbeeld laat zien dat inwoners over het algemeen tevreden zijn over de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. We vinden het belangrijk dat we dit hebben behouden in 2030. Tegelijkertijd willen we er zijn voor degene die dit anders ervaart, (ondermijnende) criminaliteit tegengaan en meebewegen op een veranderend veiligheidsdomein, dat zich steeds vaker online en in samenhang met andere domeinen afspeelt. We weten echter dat we niet álles kunnen doen. Onze focus en inzet van middelen bepalen we daarom aan de hand van drie strategische uitgangspunten en in samenhang met het speelveld van partners en aangrenzend beleid. Onze strategie volgt uit de analyse van waar we nu staan, opgenomen in bijlage I.

2.1 Strategische uitgangspunten

Samen werken aan een veilig Peelland

Het IVP 2027-2030 gaat uit van samenwerking: binnen organisaties, tussen organisaties en met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Samen bouwen we aan veiligheid. In de uitvoering van het IVP houden we oog voor deze verschillende niveaus van samenwerking:

- Met inwoners en maatschappelijke partners
- Domeinoverstijgend: tussen zorg en veiligheid, weerbaarheid op verschillende vlakken en met het jeugddomein, omdat deze doelgroep in alle veiligheidsthema’s bijzondere aandacht vraagt.
- Lokaal – Peelland - regionaal – landelijk: we doen zoveel mogelijk lokaal, gesteund door een aanpak op Peelland niveau om de lokale aanpak te versterken en efficiënter te maken. Daarnaast zijn we ons bewust dat niet alles op het niveau van de zes Peelgemeenten en het basisteam opgelost kan worden. We geven regionaal (politie-eenheid Oost-Brabant) aan wat we nodig hebben en zijn ons bewust van waar we op landelijke tafels ons lokale geluid moeten laten horen.

Onze veiligheidsaanpak voelt nabij

Veiligheid begint bij preventie en in de samenleving zelf. Verbonden werken, wijk- en dorpsgericht, is daarom een belangrijk uitgangspunt voor de komende vier jaar. De prioritering geeft ruimte voor lokale invulling waardoor deze voor elke gemeente herkenbaar is en voldoet aan de lokale behoefte. Lokale capaciteit, vanuit een wijkagent, boa en gemeentelijke organisatie, wordt hiervoor ingezet. Dit doen we in het besef dat capaciteit niet onbeperkt beschikbaar is en samenhangt met de inzet op Peellandniveau. Waar het gaat om capaciteit zijn we solidair binnen het basisteam.

In onze aanpak zijn we wendbaar

De prioriteiten zijn zo opgesteld dat ze specifiek genoeg zijn om richting te geven, maar ruimte geven om op accenten mee te bewegen met het actuele veiligheidsbeeld. Zo zetten we steeds in waar dit het meest impactvol is. Bijvoorbeeld bij maatschappelijke onrust, of nieuwe fenomenen. Waar dit kan gebeurt dit op het niveau van de gemeente zelf en waar dit nodig is of meerwaarde heeft op het niveau van het basisteam. Zo kunnen er steeds scherpe keuzes gemaakt worden over capaciteit, regievoering en druk op organisaties. We kijken ook vooruit, zoals naar de impact van de schaalsprong, om nu een inschatting te kunnen maken van wat dit van ons vraagt in de toekomst en daar op in te spelen.

2.2 Betrokken partijen

De zes Peelgemeenten, politie basisteam Peelland en het Openbaar Ministerie (OM) staan, ieder vanuit de eigen taak en verantwoordelijkheid, aan de lat om bij te dragen aan de uitvoering van het IVP. Binnen de driehoek bespreken de burgemeesters, politie en OM deze uitvoering en de inzet die dit vraagt. Het Openbaar Ministerie (OM) is daarbij verantwoordelijk voor opsporing en vervolging van strafbare feiten. De burgemeesters voor de handhaving van de openbare orde.

Het IVP beschrijft daarnaast ook een bredere opgave, die ziet op preventie, bieden van zorg naast veiligheid en het werken aan weerbaarheid. Daarvoor staat het gehele college van burgemeester en wethouders aan de lat en wordt samengewerkt met tal van andere partners. Dit zijn onder andere de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO), het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost (ZVHBZO), RIEC Oost-Brabant, het Regiobureau Integrale Veiligheid Oost-Brabant (RIVOB), de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB), zorg- en welzijnsinstellingen zoals Veilig Thuis (VT), GGD, Bemoeizorg en GGZ, onderwijsinstellingen, woningcorporaties, Belastingdienst, Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB) en Senzer. We houden rekening met onderlinge kaders en stemmen onze inzet waar mogelijk op elkaar af.

Maatschappelijke partijen, inwoners en ondernemers zijn daarnaast belangrijke partner in ons veiligheidsbeleid. Samen willen we werken aan veiligheid, dit doen we wijk- en dorpsgericht en integraal.

2.3 Bovenlokale ontwikkelingen

Dit IVP staat niet op zichzelf en raakt aan tal van ontwikkelingen die bovenlokaal en landelijk lopen. We volgen deze, laten het IVP zoveel mogelijk aansluiten en laten ons lokale geluid bovenlokaal doorklinken. Het plan heeft een directe relatie met de politie-eenheid Oost-Brabant:

Regionaal Veiligheidsplan
Het Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant (hierna: RVP) bevat de gezamenlijke prioriteiten van de 32 gemeenten, politie en het Openbaar Ministerie voor de aanpak van veiligheidsvraagstukken in de regio. Het huidige RVP heeft betrekking op de periode 2023–2026 en richt zich op de thema's zorg en veiligheid (waaronder huiselijk geweld en kindermishandeling, personen met onbegrepen gedrag en jeugd), digitale veiligheid, maatschappelijke onrust (inclusief polarisatie en radicalisering), ondermijnende criminaliteit en mensenhandel. Het RVP vormt, samen met de lokale integrale veiligheidsplannen en de landelijke veiligheidsagenda, het kader voor de regionale veiligheidsaanpak. Hiermee wordt op regionaal niveau gewerkt aan een veilige en leefbare regio door samenwerking tussen gemeenten, politie, Openbaar Ministerie en partners, zodat veiligheidsvraagstukken effectief en doortastend kunnen worden aangepakt. Het huidige RVP is met twee jaar verlengd en loopt tot en met 2028. Aanleiding hiervoor is de behoefte om te komen tot een vernieuwd en toekomstbestendig regionaal beleidsplan, dat beter aansluit bij de lokale IVP's, de landelijke veiligheidsagenda en actuele ontwikkelingen binnen het veiligheidsdomein. Binnen onderliggend IVP zal daarom aandacht zijn voor de inbreng in de regio ten behoeve van het RVP '29-'32.

Onderweg naar samen stevig kiezen
Begin 2026 heeft een bestuurlijke conferentie binnen de politieregio Oost-Brabant plaatsgevonden 'samen stevig kiezen'. Tijdens de conferentie hebben burgemeesters, het Openbaar Ministerie en de politie met elkaar gesproken over maatschappelijk urgente onderwerpen en gezamenlijk ervaren dilemma's ten aanzien van de inzet van politiecapaciteit. Leidend principe van de conferentie was om het gezag (burgemeesters en officieren van justitie) in staat te stellen richting te geven en keuzes te maken die zowel bestuurlijk uitlegbaar als maatschappelijk legitiem zijn.

Uitkomsten van deze verkenning hebben ertoe geleid dat de komende jaren in Oost-Brabant uitvoering wordt gegeven aan vijf gezamenlijke richtinggevende ambities. Deze vijf ambities zijn samen te vatten in de volgende kernpunten: minder politie-inzet op 1) *personen met onbegrepen gedrag* en 2) *lichtere strafbare feiten*, zoals (eenvoudige) winkeldiefstal. Daarbij wordt (vrijgekomen) capaciteit ingezet op 3) impactvolle thema's zoals geweld *in afhankelijkheidsrelaties*, 4) *cyber en online criminaliteit* en 5) de *wijkagent* in de wijk. Deze ambities sluiten in algemene zin aan bij de prioriteiten uit het huidige Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant (RVP), maar vragen nog om nadere uitwerking. De voortgang en behaalde resultaten binnen de ambities worden jaarlijks zichtbaar in het Jaarverslag RVP.

De basisteamdriehoeken dragen bij aan de uitvoering en borging van deze ambities. In relatie tot dit IVP zien we dat de ambities goed aansluiten op de prioritering. Ruimte maken in capaciteit helpt om in te kunnen zetten op de thema's die we het meest belangrijk vinden. Dit kan wel betekenen dat vanuit gemeenten extra inzet nodig is om dit te realiseren, naast de geprioriteerde thema's. Wat dit vraagt wordt in 2027 verder uitgewerkt.

‘Focus op wat ons veiliger maakt’

3. Focus 2027-2030

Gemeenten, politie en OM werken in hun reguliere aanpak aan vele veiligheidsthema’s en -vraagstukken. Dit gebeurt vanuit een stevige basis waarop inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen mogen vertrouwen. De hoeveelheid veiligheidsvraagstukken zal echter altijd groter zijn dan de capaciteit om ze aan te pakken. Scherpe keuzes zijn nodig om specifieke aandacht te richten op thema’s waarop we echt vooruitgang willen boeken. Als binnen Peelland gekeken wordt naar het veiligheidsbeeld, de relevantie voor inwoners en de samenleving, bestuursakkoorden, landelijke en regionale ontwikkelingen en de voortgang en verantwoordelijkheidsverdeling op thema’s, dan ontstaat de volgende focus voor de komende vier jaar:

- **Ondermijnende criminaliteit**
- **Veilige woon- en leefomgeving**
- **Online veiligheid**

In dit hoofdstuk wordt deze focus onderbouwd, lichten we toe wat we willen bereiken en hoe we dit aan gaan pakken de komende vier jaar. Binnen de focus hebben diverse thema’s een relatie met het zorgdomein, deze bundelen we in een zorg- en veiligheidsagenda die aan het einde van dit hoofdstuk wordt toegelicht.

3.1 Ondermijnende criminaliteit

3.1.1 Waarom dit thema?

Ondermijnende criminaliteit vormt een ernstige bedreiging voor de veiligheid, leefbaarheid en rechtsorde in onze samenleving. Vormen van ondermijnende criminaliteit, zoals drugscriminaliteit, witwassen, zorgfraude, mensenhandel en uitbuiting doen zich voor binnen de gemeenten in Peelland. Ondermijning heeft qua leefbaarheid en veiligheid een directe impact op de leefomgeving van inwoners. Zonder een effectieve aanpak kan dit echter leiden tot een afname van het veiligheidsgevoel, aantasting van de leefbaarheid en een verminderd vertrouwen in de overheid. Daarom investeren we, samen met onze veiligheidspartners, in een gerichte aanpak van ondermijnende criminaliteit en ondermijnende invloeden.

Criminele netwerken maken misbruik van kwetsbaarheden in de samenleving. Jongeren worden op jonge leeftijd benaderd voor criminele activiteiten, kwetsbare werknemers en arbeidsmigranten worden uitgebuit en zorg- en economische structuren worden gebruikt voor criminele doeleinden. Daarmee vervagen de grenzen tussen de onderwereld en de bovenwereld en raken criminele activiteiten steeds sterker verweven met het dagelijks leven. Het Dreigingsbeeld Ondermijning Nederland (DON) geeft weer dat het grootste risico niet alleen in de aanwezigheid van georganiseerde criminaliteit zelf zit, maar vooral in de toenemende invloed ervan op de samenleving. Georganiseerde criminaliteit maakt gebruik van bestaande maatschappelijke en institutionele kwetsbaarheden en versterkt deze. Wanneer dergelijke kwetsbaarheden onvoldoende worden verminderd, kan de samenleving geleidelijk grip verliezen op processen, voorzieningen en besluitvorming die juist de basis vormen van een veilige, weerbare en democratische gemeenschap.[1]

De aard en omvang van de problematiek verschilt daarbij per gemeente. Helmond kent als stedelijke gemeente andere risico's en dynamiek dan de meer landelijke gemeenten binnen Peelland, maar de onderliggende mechanismen zijn vergelijkbaar: criminelen benutten maatschappelijke, economische en bestuurlijke kwetsbaarheden. Dit vraagt om een gezamenlijke integrale aanpak, met ruimte voor lokaal maatwerk wanneer de problematiek daarom vraagt.

Gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst en andere partners trekken hierin gezamenlijk op. De aanpak van ondermijning is daarbij meer dan opsporing en handhaving alleen. Zij vraagt om een samenhangende inzet op preventie, weerbaarheid, toezicht, handhaving en het verstoren van criminele verdienmodellen.

3.1.2 Wat willen we bereiken?

Onze missie is om te voorkomen dat mensen in de criminaliteit terechtkomen, dat criminelen gebruik maken van onze samenleving en een overheid die weerbaar genoeg is om criminele beïnvloeding te herkennen en tegen te gaan. Onze ambities om dit te realiseren zijn de volgende:

- We maken ondermijnende criminaliteit zichtbaar, verstoren en stoppen deze waar mogelijk;
- We laten zien dat misdaad niet loont door gericht in te zetten op het afpakken en verstoren van criminele verdienmodellen;
- We geven jongeren en andere kwetsbare groepen gerichte aandacht om, waar mogelijk, te voorkomen dat deze doelgroepen worden uitgebuit of geronseld voor criminele activiteiten;
- We vergroten de weerbaarheid van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties;
- We investeren in een integere, weerbare en daadkrachtige overheid.

3.1.3 Hoe pakken we dit aan?

Onze lokale aanpak is opgebouwd uit een stevig fundament en een gerichte inhoudelijke focus. Het fundament bestaat uit drie programmalijnen die zich richten op het versterken van de weerbaarheid van inwoners en wijken, economie en branches en de overheid. Binnen de programmalijnen geven prioritaire fenomenen richting aan de gezamenlijke inzet van de partners op die vormen van ondermijnende criminaliteit die binnen Peelland de grootste risico's en maatschappelijke impact kennen.

Drie programmalijnen

De programmalijnen bieden een gezamenlijke kapstok voor de inzet van alle partners. Iedere partner draagt vanuit de eigen wettelijke taken en bevoegdheden bij aan één of meerdere programmalijnen. Daarmee zorgen we ervoor dat interventies niet alleen gericht zijn op het aanpakken van incidenten, maar ook bijdragen aan een structureel weerbare samenleving, economie en overheid.

1. Weerbare inwoners en wijken

Het is van belang dat in buurten en wijken inwoners en ondernemers in staat zijn om signalen van criminaliteit te herkennen, deze te weerstaan en ertegen in actie te komen. Bij ondermijning vervagen de grenzen tussen de onderwereld (criminelen) en de bovenwereld (de legale samenleving). Denk hierbij aan drugslabs in woonhuizen, illegale hennepkwekerijen, of het witwassen van geld via lokale winkels. Weerbaarheid zorgt ervoor dat de criminaliteit geen vat krijgt op de buurt. We zetten daarom binnen deze programmalijn in op bewustwording, meldingsbereidheid, vroegsignalering en preventie. Extra aandacht gaat uit naar kwetsbare jongeren, gezinnen en wijken waar verschillende veiligheids- en sociale problematieken samenkomen. Denk hierbij onder andere aan de aanpak van jonge aanwas, criminele uitbuiting en de gebiedsgerichte inzet in kwetsbare wijken.

2. Weerbare economie en branches

We beperken het risico dat bedrijven, locaties en economische structuren worden misbruikt voor criminele activiteiten. Daarbij richten we ons, afhankelijk van de behoefte per gemeente, onder meer op potentieel kwetsbare branches en locaties, zoals bedrijventerreinen, opslaglocaties, garageboxen, vakantieparken, horeca, de zorgsector en het buitengebied. Het DON laat zien dat juist kwetsbare branches en gebieden aantrekkelijk zijn voor criminelen. Door toezicht, ondernemersweerbaarheid, publiek-private samenwerking en bestuurlijke controles vergroten we de maatschappelijke weerbaarheid en verkleinen we de kansen voor criminelen om voet aan de grond te krijgen.

3. Weerbare overheid

Een effectieve aanpak van ondermijning begint bij een integere en weerbare overheid. Daarom investeren we in bestuurlijke en ambtelijke weerbaarheid. Gemeenten blijven zich committeren aan de Brabantse Norm Weerbare Overheid, zodat de dijken bij alle overheidspartners even hoog zijn. Een weerbare overheid is geen einddoel, maar een permanente opgave. Criminele netwerken passen zich voortdurend aan in relatie tot maatschappelijke ontwikkelingen, wetgeving en toezicht. Daarom blijven we investeren in integriteit, veilig werken, bewustwording, informatiepositie, handelingsperspectief en communicatie. We versterken continu onze bestuurlijke en ambtelijke weerbaarheid en ontwikkelen onze werkwijzen, processen en instrumenten door.

> *Een weerbare overheid is geen einddoel, maar een permanente opgave.*

Prioritaire fenomenen
Binnen de programmalijnen richten wij ons de komende jaren specifiek op vijf fenomenen die regionaal en lokaal de grootste maatschappelijke impact hebben. Deze fenomenen raken vrijwel altijd meerdere programmalijnen tegelijkertijd. De fenomenen worden daarom niet als afzonderlijke opgaven benaderd, maar vanuit de programmalijnen in samenhang aangepakt. De prioritaire fenomenen verschillen in aard, omvang en ontwikkelfase en vragen daarom niet allemaal om dezelfde aanpak. Binnen de gezamenlijke aanpak van ondermijning hanteren partners vier interventiestrategieën: voorkomen, signaleren, verstoren en afpakken. Per fenomeen wordt het zwaartepunt bepaald en wordt steeds gestreefd naar een samenhangende inzet. Zo ontstaat een integrale aanpak waarin preventie, signalering, verstoring en handhaving elkaar versterken.

Voorkomen jonge aanwas
Jongeren worden steeds vaker en op jongere leeftijd benaderd voor criminele activiteiten. Het beeld laat zien dat de doelgroep breder wordt, dat online ronselpraktijken toenemen en dat ondermijnende criminaliteit steeds verder normaliseert. Binnen Peelland wordt daarom ingezet op het voorkomen van jonge aanwas door vroegsignalering, preventie, informatiegestuurd werken en intensieve samenwerking tussen veiligheid, onderwijs, zorg en het sociaal domein. De gemeente Helmond zet daarbij onder andere in op Preventie met Gezag.

> *Jongeren worden steeds vaker en op jongere leeftijd benaderd voor criminele activiteiten.*

Mensenhandel
Mensenhandel kan zich uiten in criminele-, arbeids- en seksuele uitbuiting. We hebben een specifieke focus op arbeidsuitbuiting, dat vaak verborgen en moeilijk aantoonbaar is. Slachtoffers bevinden zich regelmatig in afhankelijkheidsrelaties en zijn niet altijd bereid of in staat om signalen te melden. Daarom zetten we in op een gezamenlijke aanpak waarbij gemeenten, politie, OM en andere partners signalen bundelen, integrale controles uitvoeren en zowel slachtoffers beschermen als malafide werkgevers aanpakken. Criminele uitbuiting koppelen we aan de aanpak van het voorkomen van jonge aanwas, vanwege het ronselen van jongeren voor criminele activiteiten. Voor seksuele uitbuiting is aandacht in signaalgestuurde bestuurlijke controles op sekswerk en de regionale aanpak van mensenhandel. In het uitvoeringsbeleid mensenhandel evalueren we tweejaarlijks onze focus.

Zorgfraude en zorgcriminaliteit
De zorgsector is een moderne risicobranche die opportunisten en criminelen aantrekt vanwege de omvangrijke geldstromen, complexe regelgeving en de aanwezigheid van kwetsbare doelgroepen. Criminelen gebruiken zorgconstructies onder meer voor fraude, witwassen en uitbuiting. Er lekt daardoor niet alleen zorggeld weg, maar cliënten lopen ook het risico dat ze ontoereikende zorg krijgen en/of onder druk worden gezet; denk hierbij aan uitbuiting of gevaarzetting. Dit vraagt onder meer van gemeenten om aandacht te geven aan bewustwording, het op orde brengen van de basis en het daarop inrichten van het toezicht. De ontwikkeling van een effectieve zorgfraude-aanpak vraagt politiek-bestuurlijke aandacht en een praktijkgerichte aanpak van (ambtelijk) professionals. We versterken de samenwerking met andere gemeenten, zorgkantoren en opsporingspartners. De focus ligt op het beheersbaar maken van risico's, waarbij accenten per gemeente kunnen verschillen.

Georganiseerde drugscriminaliteit, logistiek en opslag
Criminele netwerken maken gebruik van legale infrastructuur voor de productie, opslag, handel en het transport van verdovende middelen en andere illegale goederen en middelen. Bedrijventerreinen, opslaglocaties, logistieke knooppunten en het buitengebied kunnen hierin kwetsbaar zijn. We richten ons op het verstoren van deze criminele infrastructuur, het aanpakken van facilitators en het opwerpen van barrières tegen misbruik van locaties, bedrijven en transportstromen.

Criminele geldstromen en onverklaarbaar vermogen
Financieel gewin vormt de drijvende kracht achter vrijwel alle vormen van ondermijnende criminaliteit. Daarom richten we ons nadrukkelijk op het verstoren van criminele verdienmodellen, het signaleren van ongebruikelijk vermogen en het integraal aanpakken van criminele geldstromen. Door bestuurlijke, fiscale en strafrechtelijke interventies te combineren laten we zien dat misdaad niet loont en verkleinen we de economische en maatschappelijke invloed van criminele netwerken.

3.2 Veilige woon- en leefomgeving

3.2.1 Waarom dit thema?

Iedereen verdient het om zich thuis en veilig te voelen, zowel binnen- als buitenshuis. Een veilige woon- en leefomgeving begint in de samenleving zelf, met een stevige sociale basis, naleving van bijvoorbeeld verkeersregels en het opruimen van afval. Maar ook een goed onderhouden en ingerichte openbare ruimte, passende publieke voorzieningen en verbonden toezicht en handhaving dragen hieraan bij. Dit is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Inwoners in de Peel ervaren de meeste overlast door te hard rijden, parkeerproblemen en hondenpoep. En niet iedereen heeft gelijke kansen. Wanneer de samenleving veiligheid ziet als een brede leefbaarheidsopgave, vraagt dit om een integrale benadering waarin veiligheid, leefbaarheid, zorg en het sociaal domein samen komen. Repressie en preventie moeten daarbij terug in balans komen, met 'regelruimte' voor de burgemeester van waaruit de preventieve rol van gemeenten steviger ingevuld kan worden en een zorgvuldige blik op de inzet van politie ten opzichte van haar kerntaken[3].

Als het gaat om de veilige woon- en leefomgeving zien we een aantal thema's en ontwikkelingen die vanuit veiligheidsperspectief bijzondere aandacht vragen:

- *Geweld in afhankelijkheidsrelaties*[2] is een van de meest voorkomende vormen van geweld in Nederland en heeft ingrijpende gevolgen voor slachtoffers en hun omgeving. In het uiterste geval kan het geweld leiden tot femicide. Tegelijkertijd hebben we slechts een deel van de problematiek achter de voordeur in beeld[4]. Landelijk, regionaal en lokaal lopen verschillende verbeterinitiatieven die gericht zijn op het voorkomen en eerder signaleren van geweld en het bieden van passende hulp, ondersteuning en bescherming aan slachtoffers. Druk op de keten maakt deze opgave complex. Verder zien we dat binnen de Peelgemeenten het tijdelijk huisverbod maar beperkt wordt ingezet, terwijl dit instrument de mogelijkheid biedt om bij huiselijk geweld in te grijpen, een periode van veiligheid te creëren en hulpverlening te organiseren. Ook de aandacht voor de plegers en het duurzaam doorbreken van geweldspatronen vraagt verdere versterking. De verbeteropgave ligt daarmee nadrukkelijk in het versterken van de samenhang tussen zorg en veiligheid, met aandacht voor preventie, vroegsignalering, bescherming van slachtoffers en een effectieve aanpak van plegers.

- Dit geldt ook voor *overlast door personen met verward/onbegrepen gedrag*. Het aantal registraties is op lange termijn sterk toegenomen in de Peel, in lijn met de landelijke trend. Alle gemeenten hebben te maken met deze vaak complexe casuïstiek. Het zwaartepunt ligt in het stedelijk gebied. Door ambulantisering in de zorg worden mensen steeds vaker in hun eigen omgeving geholpen. Dit zorgt ervoor dat personen met verward/onbegrepen gedrag meer zichtbaar zijn in wijken en dorpen. Andere inwoners kunnen hierdoor meer overlast en/ of onveiligheid ervaren. Ook ontbreekt handelingsperspectief in casuïstiek waarbij het gaat om zorgmijders die geen vrijwillige hulpverlening accepteren. Ondanks de grote inzet (ketenbreed) zien we dat door de toenemende complexiteit de keten niet in iedere situatie sluitend is. Dit vraagt daarom telkens opnieuw politie-inzet, terwijl deze personen hulp nodig hebben die politie niet kan bieden. Verder hebben in brede zin ook *zorgwekkend gedrag en overlast*, zoals woonoverlast, complexe multiproblematiek, middelengebruik en dak- en thuisloosheid invloed op een veilige woon- en leefomgeving en vragen deze vormen van casuïstiek veel inzet vanuit verschillende domeinen.

- Waar bij de veilige woon- en leefomgeving vaak aan de fysieke ruimte wordt gedacht, geldt dat een groot deel van deze omgeving zich, zeker waar het om jeugd gaat, digitaal afspeelt. Het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland beschrijft dat jongeren sneller radicaliseren door *online invloeden*[5], maar jeugd komt ook in beeld als slachtoffer of dader van online criminaliteit. Zorgwekkend voorbeeld hiervan is het nihilistisch extremisme[6]. Ook de online leefomgeving vraagt daarom aandacht, zodat we gedrag en signalen richting de bredere zorg- en veiligheidsaanpak kunnen brengen.

- *Vermogenscriminaliteit*, zoals woninginbraak, diefstal en heling, heeft een grote invloed op het gevoel van veiligheid en de leefbaarheid in buurten. Slachtoffers worden persoonlijk geraakt, maar dergelijke misdrijven kunnen ook de bredere gemeenschap raken. Als we kijken naar de cijfers dan zien we in de Peel meerjarig een daling. Incidentele pieken of nieuwe fenomenen zoals de nepagent hebben echter wel direct grote impact op slachtoffers en hun omgeving. Het is belangrijk om de positieve ontwikkelingen te behouden en aandacht te blijven richten op de negatieve ontwikkelingen die ontstaan, zowel online als offline.

- We zien in Nederland toenemende geopolitieke spanningen, hybride dreigingen, klimaatverandering en een groter risico op langdurige stroomuitval. Dit werkt ook door in Peelland. Het brengt enerzijds spanningen in samenleving met zich mee, die steeds vaker uitmonden in demonstraties die veel inzet vragen vanuit onder andere politie. Anderzijds brengen deze dreigingen nieuwe opgaven met zich mee voor de manier waarop we als samenleving omgaan met thema's als maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht, openbare orde en crisisbeheersing. De gevolgen van een (langdurige) crisis worden uiteindelijk lokaal gevoeld, bij inwoners, bedrijven en instellingen. Dit vraagt om het integraal versterken van zowel de *maatschappelijke weerbaarheid als de veerkracht van de samenleving*. Vanwege de lokale verbondenheid spelen gemeenten een sleutelrol in het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht. Een weerbare en veerkrachtige samenleving kan immers zowel de risico's op verstoringen beperken, als zich snel herstellen en aanpassen aan nieuwe omstandigheden. Ook dit draagt bij aan een veilige woon- en leefomgeving.

Binnen de veilige woon- en leefomgeving komen veel thema's samen, die direct of indirect met elkaar verbonden zijn. Vanuit het veiligheidsdomein is het belangrijk er te zijn wanneer dit nodig is, in verbinding met de samenleving en in samenwerking met andere domeinen. Het bevorderen van een veilige woon- en leefomgeving krijgt daarom prioriteit de komende jaren.

> *Iedereen verdient het om zich thuis en veilig te voelen, zowel binnen- als buitenhuis.*

3.2.2 Wat willen we bereiken?

Onze missie is dat iedereen zich veilig kan voelen in zijn of haar woon- en leefomgeving, zowel binnen- als buitenshuis. Hier zorgen we samen voor, als individu, samenleving, maatschappelijke instellingen en overheidspartijen, vanuit een stevige sociale basis. Onze ambities om dit te realiseren zijn de volgende:

- We willen behouden wat goed gaat, zoals het overkoepelende gevoel van veiligheid en de positieve ontwikkelingen die we zien op het gebied van vermogenscriminaliteit;
- Overlast en zorgwekkend gedrag worden vroegtijdig gesignaleerd en op een passende manier aangepakt, zodat de nadruk weer op preventie komt te liggen;
- We willen ons inzetten voor de meest kwetsbare doelgroepen en daar zijn waar we de meeste impact kunnen bereiken voor inwoners;
- We dragen bij aan een parate en veerkrachtige samenleving.

3.2.3 Hoe pakken we dit aan?

Een veilige woon- en leefomgeving omvat een collectieve opgave en raakt aan vele domeinen en ontwikkelingen binnen een gemeente, zoals op het gebied van leefbaarheid, verkeer, de openbare ruimte, zorg en het vormen van een stevige sociale basis. Vanuit het veiligheidsbeleid dragen we hieraan bij en leggen we een focus op specifieke punten die de komende jaren prioritaire aandacht krijgen. De hoofdlijn van onze aanpak bestaat uit vier lijnen:

Signaleren van en passend interveniëren bij geweld en zorgwekkend gedrag

Dit speelt op vele gebieden, zoals rondom overlast door wonen, jeugd, dak- en thuislozen en alcohol- en drugsgebruik of bij geweld in afhankelijkheidsrelaties, in de openbare ruimte of online. Bij geweld en zorgwekkend gedrag is het van belang zoveel mogelijk aan de voorkant te komen zodat escalaties voorkomen worden en passende hulp en ondersteuning geboden kan worden. Wanneer geweld of overlast zich voordoen is het van belang dit aan te pakken en tegelijkertijd oog te hebben voor het bieden van de juiste hulp en ondersteuning. Nauwe samenwerking tussen zorg, welzijn, onderwijs, politie en andere partners is hierbij belangrijk. Alleen zo kunnen signalen tijdig worden opgepakt en wordt escalatie voorkomen. Een specifieke focus leggen we de komende jaren op:

- Geweld in afhankelijkheidsrelaties: we zetten ons onverminderd in om geweld in afhankelijkheidsrelaties terug te dringen. Daarbij zetten we bestaande instrumenten zoals het huisverbod effectiever in, in samenhang met een aanpak voor plegers en sluiten we vanuit het veiligheidsdomein aan op ontwikkelingen binnen het sociaal domein. We volgen hierbij ook/ sluiten aan op de landelijke pilots en regionale ontwikkelingen die lopen op dit thema.
- Overlast door verward/onbegrepen gedrag: we verbeteren de aansluiting tussen melding, triage, passende interventie, overdracht en vervolg. Hierdoor kan politie verantwoord afschalen wanneer geen politietaak (meer) aanwezig is. Om dit mogelijk te maken is het vormen van een sluitende keten die 24/7 inzetbaar is nodig en worden in samenhang met het zorgdomein oplossingsrichtingen verkend.
- Radicalisering (en extremisme en terrorisme): we brengen onze lokale aanpak verder op orde (meldroute, van vroegsignalering tot weegtafel) en implementeren deze door het vormen/ verstevigen van het netwerk van aandachtsfunctionarissen en opleiden, trainen of informeren van betrokken functionarissen (kennis en bewustwording). Zo kunnen we meebewegen op de ontwikkelingen binnen dit thema en signalen van radicalisering vroegtijdig oppikken (zowel online als offline) en op de juiste manier wegen en aanpakken.

Zichtbare en verbonden toezicht en handhaving

Effectief toezicht en handhaving, zowel vanuit politie als gemeenten, vraagt om verbonden te zijn met en zichtbaar te zijn in de samenleving. Daarbij is het belangrijk dat reactief en probleemgericht werken meer in balans komen, hiervoor voldoende capaciteit beschikbaar is en dat toezicht en handhaving gepositioneerd worden binnen de gehele wijkzorg in de keten. We richten ons de komende jaren op:

- Zichtbaarheid en beschikbaarheid van de wijkagent in de wijk: de wijkagent weet wat er speelt en heeft de ruimte om in de wijk zichtbaar aanwezig te zijn, zowel fysiek als digitaal. Dit betekent ook dat we ruimte maken voor deze capaciteit door een alternatieve aanpak op lichtere strafbare feiten en snellere overdracht bij meldingen wanneer de politietaak eindigt.
- Verbeterde wijkzorg in de keten: de wijkagent en gemeentelijke boa werken samen met lokale partners aan de veiligheid in de wijk. We sluiten hun inzet aan op het brede netwerk in de wijk.
- Daar hoort ook samenwerking met inwoners bij. We stimuleren burgerparticipatie en vergroten meldingsbereidheid ten behoeve van een goede samenwerking tussen inwoners, politie en gemeentelijke handhaving.
- We versterken de samenwerking tussen boa's en politie, passend bij het karakter van elke gemeente en organisatie. Het nieuwe boa-bestel, wat leidt tot minder versnippering, een betere informatiepositie en helderheid over taken en bevoegdheden, zien we hierbij als kans.

Versterken van de weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau

We dragen bij aan het versterken van de weerbaarheid en veerkracht van de samenleving, zodat deze de gevolgen van een (langdurige) crisis kan beperken, zich snel kan herstellen en aanpassen aan nieuwe omstandigheden. Hierbij wordt vanuit het veiligheidsbeleid aangesloten op de brede (landelijke) opgave binnen gemeenten. We bevorderen de weerbaarheid van inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven om daarmee veerkracht in de samenleving te organiseren. Door het signaleren van kwetsbaarheden in het sociaal weefsel en de vitale infrastructuur worden deze geprioriteerd en aangepakt. Doorlopend werken we aan bouwstenen om op de lange termijn weerbaarheid te verankeren in beleid dat bijdraagt aan de ontwikkeling van onze gemeente. Intern gaan we aan de slag met de eigen continuïteit, crisisorganisatie en onze vitale voorzieningen.[7] Daarnaast sluiten wij aan op regionale initiatieven binnen de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost die zich richten op risicocommunicatie, actief betrekken van de samenleving (bijv. in het voorbereiden van noodsteunpunten), regie bij crises en nafase en herstel[8]. Hoewel op veel vlakken de basis aanwezig is, vergen de thema's nadere uitwerking en concretisering. Uitgangspunt is om zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande netwerken en initiatieven.

Actiegerichte aanpak impactvolle problematiek

Gedurende de looptijd van het IVP kan er impactvolle problematiek ontstaan die inzet vraagt die we vooraf niet kunnen voorzien, zoals bij de problematiek rondom nepagenten, hardnekkige jeugdoverlast of maatschappelijke onrust. We creëren ruimte voor deze impactvolle problematiek. En plegen inzet wanneer onvoorzien nieuwe fenomenen of problematiek ontstaan met een hoge impact op inwoners. Afhankelijk van de problematiek volstaat een lokale aanpak binnen de regulier beschikbare capaciteit of kan deze opgeschaald worden naar het niveau van de basisteamdriehoek voor een gezamenlijke aanpak en herprioritering op andere vlakken.

3.3 Online veiligheid

3.3.1 Waarom dit thema?

Traditionele en digitale criminaliteit zijn steeds meer met elkaar verweven en het onderscheid tussen de fysieke en de online wereld vervaagt. De verwachting is dat het onderscheid tussen online en offline criminaliteit volledig zal verdwijnen. Digitalisering is onlosmakelijk verbonden met het dagelijks leven van inwoners, ondernemers en organisaties. Het aantal slachtoffers van online criminaliteit en digitale fraude neemt jaarlijks toe. Inmiddels is 42% van alle criminaliteitsslachtoffers in Nederland slachtoffer van een digitaal delict[9], waarmee digitale criminaliteit één van de grootste veiligheidsvraagstukken van deze tijd is. Op het niveau van de Peel denkt 16%[10] van de inwoners dat de kans (heel) groot is dat zij slachtoffer worden van oplichting via internet. De impact beperkt zich daarbij niet alleen tot financiële schade, maar raakt ook het veiligheidsgevoel, het vertrouwen in de overheid en de maatschappelijke participatie van inwoners.

De cyberdreiging voor Nederland is in twee jaar tijd aanzienlijk veranderd. Uit het Cybercrimebeeld 2026[11] van de politie blijkt dat cybercrime is uitgegroeid tot een flexibel en professioneel ecosysteem waar statelijke actoren, georganiseerde netwerken en jonge westerse hackers samenwerken. Opvallend is de opkomst van jonge daders. Cybercrime is daarbij niet langer alleen een domein van technisch onderlegde daders, maar een toegankelijke markt waarin iedereen kan instappen. Door AI neemt de schaal en de snelheid van cybercrime verder toe en zal de maatschappelijke impact van deze vorm van criminaliteit toenemen. Cybercrime in enge zin vormt daarbij slechts een deel van het bredere vraagstuk. Ook traditionele vormen van criminaliteit vinden steeds vaker online plaats, zoals fraude, oplichting en andere vormen van gedigitaliseerde criminaliteit. Juist deze vormen zijn lokaal sterk zichtbaar en kunnen inwoners en ondernemers direct raken.

We zien dat digitale ontwikkelingen een steeds grotere rol spelen binnen andere veiligheidsthema's. Denk aan online radicalisering, het ronselen van jongeren voor criminaliteit (jonge aanwas), digitale fraude gericht op ouderen of cyberaanvallen op ondernemers. Digitale veiligheid is daarmee niet alleen een zelfstandig veiligheidsvraagstuk, maar heeft een sterk domeinoverstijgend karakter en vraagt om verbinding met onder meer jeugd, zorg, onderwijs, economie en het sociaal domein. Daarbij is gedigitaliseerde criminaliteit ook steeds vaker verweven met de openbare orde in het publieke domein. Door gericht te investeren in preventie, samenwerking en digitale weerbaarheid wordt niet alleen de kans op digitaal slachtofferschap verkleind, maar wordt ook bijgedragen aan het voorkomen en beperken van andere veiligheidsvraagstukken.

De omvang van en sterke ontwikkeling op het thema, verwevenheid met andere domeinen, de brede bestrijding en integrale aanpak die nodig is, maken digitale veiligheid tot een strategische prioriteit voor de komende jaren.

3.3.2 Wat willen we bereiken?

Onze missie is het waarborgen en versterken van de online veiligheid en weerbaarheid van alle inwoners en ondernemers, zodat iedereen zich veilig kan bewegen in een steeds digitalere samenleving. Onze ambities zijn de volgende:

- We willen bijdragen aan het voorkomen van slachtoffer- en daderschap;
- We willen bewustwording, digitale weerbaarheid en handelingsperspectief vergroten, zodat inwoners en ondernemers risico's kunnen herkennen, voorkomen en weten hoe te handelen wanneer zij hiermee worden geconfronteerd;
- We willen het handelingsperspectief na slachtofferschap versterken, waaronder schadebeperking en het vergroten van meldings- en aangiftebereidheid;
- We willen criminele processen en netwerken verstoren, opsporen en vervolgen.

3.3.3 Hoe pakken we dit aan?

De aanpak van online criminaliteit vraagt om een gezamenlijke en stevige inspanning van verschillende partners. Politie en OM zetten reeds in op de brede bestrijding van online criminaliteit, waarbij naast intensivering van opsporing en vervolging van deze feiten en verdachten ook verstoring van criminele activiteiten, schadebeperking en preventie centraal staan. Gemeenten spelen hierin een belangrijke rol door inwoners en ondernemers te ondersteunen in het versterken van hun weerbaarheid, lokaal partners en beleidsterreinen met elkaar te verbinden, preventieve interventies te faciliteren en signalering en handelingsperspectief te versterken. Deze integrale aanpak is noodzakelijk om zowel slachtofferschap als daderschap terug te dringen en de digitale veiligheid van inwoners te verbeteren.
Digitalisering van criminaliteit zorgt ervoor dat lokaal slachtofferschap lang niet altijd meer gepaard gaat met lokaal daderschap.
De bestrijding van criminaliteit ligt daarom voor een groot gedeelte buiten de regie van ons basisteam. Tegelijkertijd kunnen we lokaal veel betekenen voor (potentiële) slachtoffers en daders binnen ons gebied. De uitdaging voor de komende jaren is om lokaal het verschil te maken waar dit kan en regionaal bij te dragen waar dit meerwaarde heeft, zodat er een wisselwerking ontstaat. Zo zetten we steeds in waar we het meest impactvol op kunnen treden.

De hoofdlijn van onze aanpak bestaat uit drie lijnen:

1. Vergroten van de digitale weerbaarheid
Door preventie, bewustwording en het bieden van concrete handelingsperspectieven aan inwoners en ondernemers, zowel ter voorkoming van slachtofferschap als wanneer zij met online criminaliteit worden geconfronteerd.

- Hierbij hanteren we een doelgroepgerichte aanpak: gericht op jongeren, ondernemers en ouderen, ieder vanuit hun eigen risicoprofiel.

- Extra focus komt op jeugd te liggen. Dit is een doelgroep die op verschillende manieren in beeld komt als slachtoffer of dader van online radicalisering en/of criminaliteit, maar moeilijk benaderbaar is voor overheidspartijen. Daarbij benaderen we de online leefwereld van jongeren in samenhang met andere veiligheids- en zorgvraagstukken en proberen hier beter op aan te sluiten. We versterken de kennispositie van professionals en de mogelijkheden om online signalen van zorg en risicovol gedrag vroegtijdig te herkennen, te duiden, te delen en waar nodig op te volgen.

- We versterken samenwerking: intern binnen gemeenten en tussen gemeente, politie en bijvoorbeeld onderwijs, bibliotheken, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Daarbij vervult de gemeente primair een regisserende, verbindende en faciliterende rol.

“Gericht investeren in preventie, samenwerking en digitale weerbaarheid draagt ook bij aan andere veiligheidsvraagstukken.

2. Borgen van de aanpak
We verduurzamen bewezen effectieve interventies en samenwerkingsverbanden door deze waar mogelijk onder te brengen binnen bestaande structuren en netwerken, eigenaarschap bij partners te versterken en kennis, expertise en middelen duurzaam beschikbaar te maken.

- Binnen gemeenten zijn alle betrokken beleidsdomeinen op het thema verbonden en werken zij vanuit een gezamenlijke visie aan het vergroten van de online veiligheid van inwoners en ondernemers.

- We monitoren ontwikkelingen, bereik en effecten en organiseren ruimte om nieuwe online fenomenen en casuïstiek gezamenlijk te duiden, zodat de aanpak gedurende de looptijd kan worden bijgesteld.

3. Versterken van de gezamenlijke aanpak van online criminaliteit
Gemeenten, politie en Openbaar Ministerie dragen ieder vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid bij aan slachtoffer- en daderpreventie, signalering en interventie (vervolgen verdachten, verstoring criminele activiteiten) en het informeren van slachtoffers.

- De capaciteit voor opsporing en vervolging is daarbij schaars. Het Openbaar Ministerie en de politie maken keuzes in welke zaken zij tijd, energie en expertise investeren. Bestaande werkwijzen en structuren worden daarbij tegen het licht gehouden om hierin wendbaar en innovatief te kunnen zijn.

- Online moet van iedereen worden. Dit doen we door specialisme te versterken en tegelijkertijd breed uit te leren. Politie en OM investeren daarom in meer capaciteit op dit thema en het kennisniveau van medewerkers.

3.4 Zorg en veiligheidsagenda

Binnen de prioritaire thema’s zijn verschillende accenten nauw verbonden met het zorgdomein. Dit zijn thema’s waar alleen een repressieve aanpak geen duurzame oplossing biedt, maar in samenwerking juist een krachtige aanpak kan ontstaan vanuit de samenhang tussen preventie en repressie. Het gaat vanuit het IVP gezien in ieder geval om de volgende thema’s:

- Geweld in afhankelijkheidsrelaties
- Overlast door personen met verward/ onbegrepen gedrag
- Jeugd/ jonge aanwas
- Zorgfraude
- Arbeidsuitbuiting
- Radicalisering
- Zorgwekkend gedrag (breed)
- Weerbaarheidsopgave, waar/ wanneer zorg en veiligheid elkaar raken

De komende jaren geven we vorm en inhoud aan deze snijvlakthema’s door het vormen van een gezamenlijke zorg- en veiligheidsagenda. Daarin verdiepen we het maatschappelijk probleem van de thematiek en het gewenste resultaat op lokaal niveau en/of niveau van de Peel en maken we van daaruit afspraken over passende interventies die vanuit zorg en veiligheid ingezet gaan worden.

Foto Dave van Hout

‘Samen werken, koers houden’

4. Coördinatie, werkwijze en verantwoording

4.1 Coördinatie

Dit IVP gaat uit van samenwerking en is opgesteld voor zes gemeenten. Daarbij doen we zoveel mogelijk lokaal en in nabijheid, gesteund door een aanpak op Peelland niveau. Vanuit de Peel kunnen we ook ons geluid op regionaal en landelijk niveau laten horen. Dit vraagt om coördinatie op zowel lokaal als Peelland niveau die naadloos op elkaar aansluit.

Lokaal: in elke gemeente
De bestuurlijke coördinatie van het veiligheidsbeleid ligt bij de burgemeester. De bestuurlijke afstemming tussen de domeinen zorg, veiligheid en jeugd wordt geborgd door afstemming tussen de betrokken portefeuillehouders. Politie en OM onderhouden periodiek contact met gemeenten op lokaal niveau en naar behoefte kan een lokale driehoek plaatsvinden rondom casuïstiek. De ambtelijke coördinatie is belegd in het veiligheidsdomein. Dit domein initieert en onderhoudt de benodigde verbindingen met andere domeinen binnen de gemeentelijke organisatie en met externe partners.

Peelland: de zes gemeenten, politie en OM samen
De voortgang van het IVP wordt periodiek besproken in de Peellanddriehoek waarin de zes burgemeesters, gebiedsofficier van justitie en de politiechefs van het basisteam deelnemen. De driehoek stuurt op veiligheid en ook op de inzet van politiecapaciteit. Dit gebeurt vanuit het gezag van de burgemeesters op de openbare orde en het gezag van de officier van justitie op de strafrechtelijke opsporing en vervolging.

Maatschappelijke ontwikkelingen leiden tot druk op de toch al schaarse politiecapaciteit en de capaciteit bij OM, gemeenten en samenwerkende partners. Binnen de driehoek wordt doorlopend het gesprek gevoerd over de gezamenlijke inzet. Zo kan op een goede manier invulling worden gegeven aan enerzijds de doelen zoals in dit IVP opgenomen en anderzijds de maatschappelijke ontwikkelingen die inzet van de partners vragen. De prioriteiten zijn zo geformuleerd dat zij dit ondersteunen.

De driehoek+ ondermijning is daarbij sturend op integrale ondermijningscasuïstiek op basisteamniveau. Hierbij sluit ook de Belastingdienst aan. Voor een betere verbinding tussen zorg en veiligheid wordt een driehoek+ zorg gevormd waarbij de wethouders uit de zes gemeenten aansluiten. Veiligheid is immers al lang niet meer alleen een verantwoordelijkheid van de burgemeester, maar raakt deze het gehele college. In deze driehoek zal de te vormen zorg- en veiligheidsagenda leidend zijn.

De ambtelijke coördinatie ligt op Peelland niveau bij de coördinerend gemeentesecretaris integrale veiligheid voor Peelland. De basisteamprogrammaleiders ondermijning en integrale veiligheid zijn ambtelijk opdrachtnemer en voeren, samen met de ambtelijke organisaties van de zes gemeenten, politie en OM regie op de brede uitvoering van het veiligheidsbeleid op Peelland niveau. Het Peelland Interventie Team (PIT) kan daarbij ingezet worden voor bestuurlijke controles gelinkt aan de prioritaire thema’s.

> *Voor een betere verbinding tussen zorg en veiligheid wordt een driehoek+ zorg gevormd.*

4.2 Werkwijze

In onze aanpak willen we wendbaar zijn en onze impact zo groot mogelijk maken. Daarbij hanteren we de volgende werkwijze.

Beleidscyclus
De uitvoering van dit beleid wordt opgenomen in tweejaarlijkse uitvoeringsplannen (UVP's). Hierin werken we de beleidslijnen verder uit in concrete activiteiten, resultaten, indicatoren en welke partner waarvoor aan de lat staat. De UVP's bevatten een gedeelte dat voor alle gemeenten geldt en kennen een gedeelte waarin invulling wordt gegeven aan de lokale accenten binnen de individuele gemeente. De colleges van burgemeester en wethouders stellen de UVP's vast en zijn verantwoordelijk voor de uitvoering op lokaal niveau. Waar dit meerwaarde heeft, pakken de gemeenten dit gezamenlijk op.

Informatiegestuurd werken
Het is belangrijk om informatiegestuurd te werken, zodat we onze aanpak gericht kunnen inzetten en onderbouwen, daar waar de meeste impact kan worden bereikt. We versterken dit deze beleidsperiode door informatie en trends beter en meer integraal bij elkaar en in beeld te brengen.

Monitoring
Binnen het veiligheidsdomein is er vaak geen directe causaliteit aan te tonen tussen onze inzet en maatschappelijke effecten. Ontwikkelingen worden mede beïnvloed door landelijke trends, (politie) capaciteit, maatschappelijke ontwikkelingen, meldingsbereidheid en externe partners. Bovendien geldt regelmatig dat intensiever monitoren en signaleren juist leidt tot méér meldingen, terwijl dat vanuit veiligheidsperspectief geen negatief, maar een positief effect kan zijn omdat problemen eerder in beeld komen. Een stijging van signalen of meldingen kan zowel wijzen op een toename van problematiek als op een betere informatiepositie en grotere meldingsbereidheid. Om die reden hebben we geen outputindicatoren opgenomen in dit beleid, maar zetten we wel in op monitoring. Zo kunnen we ontwikkelingen volgen en daarop inspelen, vanuit het uitgangspunt dat we positieve ontwikkelingen willen behouden en negatieve ontwikkelingen willen keren.

We monitoren de voortgang van het IVP door te kijken naar veiligheidsmonitoren, politieregistraties, gemeentelijke data, professionele oordelen en signalen vanuit inwoners, bedrijven of instellingen. Deze beleidsperiode gebruiken we ook om per prioritair thema te onderzoeken welke indicatoren gebruikt kunnen worden om inzichtelijk te maken wat de ontwikkelingen zijn op het thema, zodat we onze aanpak zo effectief mogelijk kunnen inzetten.

Evaluatie
Jaarlijks brengen we de voortgang van het beleid in beeld en kijken we of bijstelling op basis van het actuele beeld nodig is. Halverwege de beleidsperiode doen we dit uitgebreider, omdat dan het UVP wordt opgesteld voor de laatste twee jaar van de beleidsperiode.

Communicatie
Met communicatie kunnen we onze aanpak versterken en met het bereik van één actie of activiteit impact vergroten door bredere communicatie. Om dit gericht te doen vormen we deze beleidsperiode een communicatiekalender waarin diverse communicatiemomenten en -soorten terug kunnen komen. Daarnaast werken we aan een kapstok met (bestuurlijke) boodschappen waar we de communicatie over acties en activiteiten aan kunnen ophangen, zodat we de boodschap uit het IVP steeds herhalen, hierin gezamenlijkheid uitstralen en het bereik daarvan versterken.

4.3 Verantwoording en begroting

Verantwoording
De raad wordt jaarlijks geïnformeerd over de voortgang van het IVP. Daarnaast vindt verantwoording over resultaten plaats via de vaste begrotingscyclus. Dit gebeurt in elke gemeente op de daar gebruikelijke manier. In onze verantwoording sluiten we aan bij de principes van het Rijker verantwoorden.

Begroting
De activiteiten die volgen uit dit IVP worden in de basis bekostigd vanuit de bestaande begroting. Dit betekent ook dat bij de uitvoering wordt uitgegaan van de bestaande capaciteit. Nieuwe activiteiten waarvoor mogelijk extra budget benodigd is worden in kaart gebracht bij het opstellen van de uitvoeringsplannen en betrokken bij de integrale afweging in de opvolgende voorjaarsnota en begroting.

Bijlage I
Veiligheidsbeeld Peelland

Voor de totstandkoming van dit IVP is een veiligheidsbeeld samengesteld voor het gebied Peelland. Dit beeld vormt de basis voor de geformuleerde strategische uitgangspunten en focusonderwerpen in het IVP. Het beeld is samengesteld door te kijken naar diverse documenten op landelijk, regionaal en lokaal niveau, beschikbare cijfers en veiligheidsmonitoren, bestuursakkoorden en gesprekken met professionals uit de verschillende gemeenten.

Overkoepelend beeld

Als we kijken naar het landelijk, regionale en lokale beeld dan sluiten deze op hoofdlijn op elkaar aan. Overkoepelend geldt dat veiligheid met de jaren:

- Veelkoppiger en complexer is geworden: van geweld, vermogensdelicten en vernielingen naar ondermijnende netwerken, verwevenheid met zorg en digitalisering.

- Is gedigitaliseerd: 42% van het slachtofferschap bestaat uit een digitaal delict.

- Niet meer alleen lokaal geworteld is: een delict in de Peel kan door digitalisering en vanuit ondermijnende netwerken afkomstig zijn van een dader(groep) vanuit de regio, land of zelfs daarbuiten.

Daarnaast hebben schaarste (bijv. woningen, stroom, zorg), sociaal maatschappelijke problemen (zoals armoede en kansenongelijkheid), individualisering en toegenomen spanningen en conflicten in de wereld invloed op veiligheid. Dit leidt tot een structurele overbelasting van het veiligheidsdomein. Zowel qua capaciteit als capaciteiten (zoals expertise) is het niet evenredig mee gegroeid. Lokale regie staat daarnaast onder druk, door de werking van het huidige bestel, maar ook door het deels wegvallen van lokale worteling. Specifiek in onze regio speelt ook de invloed van Brainport/ schaalsprong een rol in het (toekomstige) veiligheidsbeeld. De Peelgemeenten zullen hierdoor groeien en ontwikkelingen in de regio bieden kansen en risico's zowel voor de overheid als voor ondermijnende netwerken.

Qua thematiek worden aandachtspunten gezien (landelijk – regionaal, met herkenning lokaal) op:

- Zorg en veiligheid, met een focus op personen met onbegrepen gedrag en huiselijk geweld (incl. femicide). De ambitie is dat politie minder inzet op personen met onbegrepen gedrag en meer op geweld in afhankelijkheidsrelaties. Regionaal worden ook op het gebied van radicalisering, ondermijning (jonge aanwas en zorgfraude) en mensenhandel raakvlakken gezien.

- Digitale veiligheid, vanwege het grote slachtofferschap van digitale delicten en het verdwijnende onderscheid tussen off- en online criminaliteit. Politie Oost-Brabant wil extra capaciteit inzetten op dit thema, ook als dit elders capaciteit kost.

- Maatschappelijke onrust, neemt toe, zowel landelijk als binnen de geopolitiek. Het dreigingsbeeld terrorisme Nederland (DTN) laat nog steeds een substantiële dreiging zien vanuit jihadisme, snelle (online) radicalisering van jongeren, normalisering van rechtsextremisme en individualisering van radicalisering.

- Ondermijnende criminaliteit, vanwege het voortdurende misbruik van criminelen van inwoners, bedrijven en organisaties voor ondermijnende activiteiten. Dit wordt zichtbaar door explosies en drugslabs in woonwijken, (uitgebrande) hennepkwekerijen, jongeren die met de belofte van 'snel geld' misbruikt worden en ondernemers die onder druk komen te staan. Ook intimidatie en corruptie van het overheid komt daarbij voor.

- Mensenhandel, gericht op arbeidsuitbuiting, criminele uitbuiting, seksuele uitbuiting en gedwongen orgaanuitbuiting. Binnen deze vormen wordt er een grove inbreuk gemaakt op de menselijke waardigheid en de lichamelijke en geestelijke integriteit van slachtoffers.

- Weerbare samenleving en overheid, zowel vanuit Den Haag, de provincie Brabant-Noord, RIEC als Veiligheidsregio wordt veel aandacht gevraagd voor de weerbare samenleving die zowel vanuit militaire en hybride dreiging relevant is, als in het kader van weerbaarheid tegen ondermijnende invloeden.

Voor wat betreft strategische uitgangspunten bij veiligheidsbeleid worden landelijk, regionaal en lokaal ook dezelfde aandachtspunten gezien:

- Wijkgericht/ verbonden: veiligheid begint bij preventie en in de samenleving zelf. Het is in basis niet iets om achteraf te repareren, maar iets om vooraf met elkaar te bouwen. In de politie-eenheid Oost-Brabant bestaat de ambitie de rol van de wijkagent in de wijk te versterken binnen de brede wijkzorg in de keten.

- Samenwerking is meer dan ooit nodig:
  - Met inwoners en maatschappelijke partners
  - Tussen zorg en veiligheid en het jeugddomein
  - Lokaal – regionaal – landelijk

- Scherpe keuzes maken is nodig: waar voeren we lokale regie, hoe houden we de druk op organisaties behapbaar. Informatiegestuurd werken kan daarbij helpen. In de politie-eenheid Oost-Brabant bestaat de ambitie de inzet op lichtere strafbare feiten, zoals winkeldiefstal, te verminderen om ruimte te maken voor inzet op de meest impactvolle delicten.

Cijfermatig beeld

Voor deze analyse is (met name) gekeken naar politiecijfers met betrekking tot de geregistreerde criminaliteit, geweld en overlast in Peelland. Daarbij zijn de volgende 3 hoofdgroepen onderscheiden: vermogensdelicten (uitgesplitst in diefstallen/inbraken en fraude), geweldsdelicten en overlast en vernielingen. Ook is het beeld meegenomen uit de Veiligheidsmonitor 2025 (op niveau Peel). De analyse is voor de Peel opgesteld door gemeente Helmond. De volledige analyse is te raadplegen via deze link: 2026 - Veiligheidsanalyse Peelland by Helmond - Infogram. Daarnaast is gebruik gemaakt van informatie vanuit OM, aanvullende informatie vanuit politie en met betrekking tot huiselijk geweld van Veilig Thuis en landelijke documentatie.

Vermogenscriminaliteit
In algemene zin kan gezegd worden dat vermogenscriminaliteit langjarig een dalende ontwikkeling laat zien. Daarbij gelden wel de volgende aandachtspunten:

- Digitale criminaliteit
  - Dit laat zich lastig meten omdat dit beperkt en op verschillende plekken gemeld wordt;
  - Tegelijkertijd laat de Veiligheidsmonitor zien dat inwoners zich over het slachtofferschap op dit thema het meeste zorgen maken (16%)

- Woninginbraak
  - In alle gemeenten, behalve Deurne, laat dit thema een dalende ontwikkeling zien;
  - Het betreft een high impact crime en 5% (tweede plaats) van de inwoners in Peelland achten de kans groot van dit delict slachtoffer te worden.

- Diefstal af/uit/van overige voertuigen is een thema om in de gaten te houden vanwege de stijgende ontwikkeling in een aantal gemeenten.
- Fietsendiefstal is een aandachtspunt voor gemeente Gemert-Bakel, vanwege het stabiel-hoge aantal, terwijl er in andere gemeente (Helmond en Deurne) een flinke daling zichtbaar is de laatste jaren.

Geweldsdelicten
Het aantal geweldsdelicten (bedreiging, mishandeling en openlijk geweld tegen personen) is op de lange termijn gedaald. Dit geldt vooral voor het aantal bedreigingen en mishandelingen. Het aantal gevallen van openlijke geweldpleging tegen personen schommelt wat meer. Maar die aantallen liggen ook lager. In 2024 en 2025 is het aantal bedreigingen gelijk gebleven. Ook het aantal mishandelingen bleef in 2025 nagenoeg gelijk. De daling van het aantal bedreigingen en mishandelingen is ook op provinciaal en landelijk niveau zichtbaar. Als inwoners zelf gevraagd wordt of ze slachtoffer zijn geweest van geweld dan zien we dat in 2025 1% slachtoffer is geweest van seksueel geweld (tov 3% in 2023). 4% is slachtoffer geweest van een of meerdere bedreigingen die niet online plaatsvonden (tov 3% in 2023). Een kleinere groep (1%) had te maken met bedreiging die wel online plaatsvond (gelijk gebleven).

Huiselijk geweld blijft hierbij wel een belangrijk punt van aandacht waarbij zowel het aantal meldingen bij Veilig Thuis hoog blijft, het daadwerkelijke slachtofferschap waarschijnlijk veel hoger ligt[12] en het huisverbod binnen gemeenten maar beperkt toegepast wordt.

Overlastregistraties
Overlast vraagt aandacht. Het gebied Peelland maakt hierbij een negatievere ontwikkeling door dan in Brabant of Nederland. Het zwaartepunt ligt in Helmond:

- Het aantal meldingen van jeugdoverlast in Peelland laat over de jaren heen een schommelende ontwikkeling zien. In Helmond zien we sinds 2020 wel een daling. In de rest van Peelland ligt het aantal meldingen in 2024 en 2025 hoger dan in de jaren daarvoor. Dit speelt met name in Laarbeek, Gemert-Bakel en Deurne.

- Het aantal meldingen van overlast door personen met verward gedrag neemt op de lange termijn sterk toe. Deze ontwikkeling is ook landelijk te zien, maar voor Peelland als totaal wel sterker. De laatste 6 jaar komt de toename geheel voor rekening van Helmond. In het overige gebied van Peelland blijft het aantal redelijk stabiel, maar kent het thema ook aandachtspunten vanwege het hoge aantal registraties en/of de complexiteit daarvan.

- Het aantal registraties van overlast door alcohol en drugs laat op de lange termijn een lichte stijging zien. In 2025 is er wel weer een daling te zien. Dit speelt met name in Helmond.

- Overlast door zwervers is met name een aandachtspunt in Helmond en laat de laatste twee jaar een stijging zien.

Overlast- en veiligheidsbeleving[13]
- Inwoners van Peelland zijn over het algemeen tevreden over de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Gemiddeld geven zij een rapportcijfer 7,7 voor de mate waarin ze prettig wonen in de buurt en een 7,5 voor de veiligheid in de buurt.

- De meeste inwoners ervaren hun buurt als rustig en veilig. Zo geeft 64% aan dat er het afgelopen jaar weinig criminaliteit heeft plaatsgevonden in de buurt. Nog eens 22% heeft helemaal geen criminaliteit gezien. Ook als inwoners gevraagd wordt hoe de ontwikkeling van criminaliteit in hun buurt is geweest overheerst een gevoel van stabiliteit.

- Dat de meeste inwoners hun buurt als veilig ervaren zien we ook terug in het aandeel mensen dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt. Die groep is namelijk relatief klein: 2% voelt zich vaak en 9% voelt zich soms onveilig in de eigen buurt. Voor een ruime meerderheid spelen onveiligheidsgevoelens geen rol.

- Verkeersoverlast en hondenpoep op straat drukken wat betreft overlast het meest op de leefbaarheid. Ervaren sociale overlast neemt in alle gemeenten toe of kent een hoog aantal.

- De veiligheidsbeleving laat een stabiele ontwikkeling zien, in lijn met Nederland en de Provincie.

- Als we kijken naar de verschillen tussen de Peelgemeenten dan zie je vanuit de veiligheidsmonitor een vergelijkbaar beeld, waarbij de inwoners van de kleinere gemeenten wel positiever zijn op de hoofdthema's dan de inwoners van gemeente Helmond. Dit past ook bij het stedelijke karakter van Helmond.

Instroom OM
Wegenverkeerswet delicten komen de laatste jaren het meeste voor, met name rijden onder invloed. Daarna komen geweldsdelicten (mishandeling, bedreiging, openlijk geweld en vernieling). Op de derde plaats staan vermogensdelicten zoals diefstal en opzetheling. Als we deze gegevens bekijken voor Helmond en de overige Peelgemeenten apart, dan zien we kleine verschillen:

- WVW94 8/4 Deelnemen of laten deelnemen onder invloed blijft op de eerste plaats staan. Dit geldt voor alle gemeenten, met uitzondering van Deurne. Daar komt de grootste instroom vanuit SR 300/1 Mishandeling.

- In Helmond staat eenvoudige diefstal op plek 2 en mishandeling op plek 3.

- In de overige Peelgemeenten staan mishandeling en rijden onder invloed (WVW94 8/2) op plek 2 en 3.

Bestuursakkoorden

De bestuursakkoorden van de gemeenten laten het volgende beeld zien. Daarbij geldt dat veiligheid niet in alle bestuursakkoorden even uitgebreid terug komt.

- Ten opzichte van de huidige prioritaire thema's in de Peel:
  - Aandacht voor ondermijning is een gezamenlijke noemer. Daarbij benoemen de kleine en middelgrote gemeenten ook specifiek het buitengebied.
  - Zorg en veiligheid, op hoofdlijn of specifiek op de thema's verward/onbegrepen en huiselijk geweld, worden in vier van de zes bestuursakkoorden genoemd.
  - Digitale veiligheid, extern gericht, komt in drie van de zes bestuursakkoorden voor.
  - Maatschappelijke onrust en radicalisering worden in de bestuursakkoorden niet genoemd.
- Ten opzichte van overige thema's/ aandachtspunten:
  - Zichtbare handhaving, cameratoezicht en/ of boa's en samenwerking politie: dit komt in vier van de zes bestuursakkoorden voor.
  - Veilige woon- en leefomgeving, variërend op het gebied van tegengaan criminaliteit, afval, vernieling en overlast komt in vier van de zes bestuursakkoorden voor.
  - Weerbaarheid van de samenleving komt in vier van de zes bestuursakkoorden voor.

Het beeld uit de bestuursakkoorden sluit aan bij de input die is opgehaald bij de bijeenkomst voor raadsleden in de Peel op 1 juni 2026. Daarbij kwamen ondermijning, digitale veiligheid, huiselijk geweld en verward/ onbegrepen gedrag het vaakst naar voren en werd aandacht gevraagd voor handhaving, preventie en zichtbaarheid.

Professionals

Als we kijken naar het beeld vanuit professionals binnen de gemeenten dan zien we de volgende overeenkomsten:

- Complexe casuïstiek en (woon)overlast worden in alle gemeenten genoemd als aandachtspunt. Dit hangt samen met diverse thema's zoals jeugd, gebruik alcohol/drugs, verward/onbegrepen gedrag, huiselijk geweld, maar ook korte lontjes tussen buurtbewoners;
- Ondermijning is voor alle gemeenten een belangrijk aandachtspunt. De vijf landelijke gemeenten noemen daarbij ook het buitengebied als specifiek aandachtspunt.
- Weerbaarheid wordt daarnaast als aandachtspunt genoemd. Aan de ene kant vanwege de hybride/ militaire dreiging, maar ook voor ondermijnende invloeden of digitale risico's.

Aandacht voor zichtbaarheid van handhaving/ boa's en samenwerking op dat gebied worden daarnaast door professionals genoemd. Dit geldt ook voor groei van de gemeente/schaalsprong en het horecagebied. Daarnaast komen meldingsbereidheid en burgerparticipatie terug als belangrijke thema's. Ook wordt veiligheid op straat genoemd.

Bronvermelding

1 Dreigingsbeeld Ondermijning Nederland 2026

2 Gemeenten-onder-druk-HCSS-2026-V2.pdf blz. 30 'reactie Commissie Bestuur en Veiligheid: Van bestrijden naar versterken'.

3 Geweld in afhankelijkheidsrelaties: hier valt onder andere huiselijk geweld en Kindermishandeling onder.

4 Samenvatting | CBS, Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend gedrag 2024

5 NCTV: dreiging uit meerdere ideologische hoeken houdt aan, aanslagen worden in vroeg stadium voorkomen | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid

6 Nihilistisch extremisme | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid

7 Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau

8 Regionaal beleidsplan 2027-2030

9 Cybercrime | Openbaar Ministerie

10 Veiligheidsmonitor 2025

11 Het Cybercrimebeeld Nederland (CCBN) 2026

12 Samenvatting | CBS, Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend gedrag 2024

13 Gemeenten Asten, Deurne, Helmond en Someren deden in 2025 mee aan de Veiligheidsmonitor, Laarbeek deed een inwonerpeiling.

